

İSTANBUL'DA YAŞAM KÜLTÜRÜ SEMPOZYUMU

9-11 Kasım 2006, İstanbul

11 Kasım 2006 Cumartesi, 11.30

Onuncu Oturum: Finans Dünyasının Yaşam Kültürüne Etkileri

Finans Dünyasının Yaşam Kültürüne Etkileri

Rüşdü Saraçoğlu*

Özet

Finans dünyası ile yaşam kültürü arasındaki ilişki, yüzeysel bir değerlendirmeye sadece sosyal sorumluluk gibi bir çerçevede anlaşılamaz. Bu ilişkinin iyi anlaşılması için, kültürün ne olduğunun iyi tanımlanmasının yanı sıra, finans dünyasının özelliklerinin ne olduğunun ve bu piyasadaki aktörlerin önceliklerinin, ihtiyaçlarının ve taleplerinin anlaşılması da gereklidir.

Küreselleşmenin hâkim olduğu günümüzde, finans ile kültür arasındaki ilişki oldukça karmaşık bir hale gelmiştir. Küreselleşmenin finans ve kültür dünyaları üzerindeki en önemli etkilerinden biri, standardizasyonun ve homojenliğin giderek ağırlığını artırmasıdır. Küresel finansal piyasa aktörleri, küreselleşmenin de ivmesiyle, daha geniş anlamdaki uluslararası seçkin ya da yöneten sınıfın önemli bir parçası olmuştur. Günümüz toplumunda kültürün yeri önemli değişikliklere uğrarken, küreselleşme çağında kültür ve finans dünyaları arasında yeniden tanımlanan ilişki, bu değişikliğin önemli bir kısmını açıklamaktadır. Dünya üzerindeki finansal merkezler artık ekonominin de kontrolünü ele geçirmiştir. Bu merkezlerde kültürün de çok önemli bir rolü vardır. Kültürel olarak "dünya şehirleri"nin kendi ülkeleri ya da çevrelerindeki bölgelerden çok, diğer dünya şehirleriyle benzerliklerinin daha fazla olduğu görülmektedir.

Son yıllarda sanayileşmenin hız kaybetmesi ve sanayi faaliyetlerinin şehrin dış bölgelerine taşınmasıyla, dünyadaki şehirlerin önemli bir kısmı tüketimin ağırlıklı olduğu yerler haline gelmiştir. Bir zamanlar çalışmanın sembolü olan yerler, şimdi eğlence ve boş vakit geçirme alanlarına dönüşmüştür. Örneğin, İstanbul'da Levent Maslak aksında yükselen ve çoğunlukla finans sektörünün yer aldığı yeni iş merkezi alanı, yarattığı ve yaratabileceği potansiyel sorunlar nedeniyle sık sık tartışma konusu olmaktadır. Benzer şekilde, Londra'da eski limanların iş merkezine dönüştürülmesi, Frankfurt'ta küçük dükkân ve işyeri sahiplerinin şehrin finansal merkeze dönüşümünden zarar görebilecekleri korkusuyla protesto gösterileri yapması hep aynı çatışmaların bir yansımasıdır.

* Dr., Yapı Kredi Bankası Yönetim Kurulu Başkanı.